

Krakeend in het zonnetje

Mannetjeskrakeenden hebben een bruine kop en een zwart achterlijf met lichtbruine staartpunt. De rest van het lichaam is grijs met een fijne tekening, wat het beste te zien is op de borst. De schouderveren zijn opvallend lang en beige van kleur en de snavel grijszwart. De witte spiegel, de witte buik en de oranje snavel vormen de belangrijkste kenmerken, om de krakeendvrouwtjes van wilde eenden te onderscheiden.

De krakeend (*Anas strepera*) is tegenwoordig stevig in opmars. Hij is bezig de wilde eend in onze buitengebieden in aantallen voorbij te streven. De gewone wilde eend zien we met ongeveer 30% afnemen (bron: Sovon). In het slootje tussen de Schoolmeesterstraat en de Provincialeweg in Westzaan zag ik een vrouwtje en een mannetje.

Terug in de tijd

De bekende natuurvorser Jac. P. Thijssen (1865-1945) schreef in 1929 dat de krakeend zeldzaam was, als broedvogel en als trekvogel. In 1970 was de krakeend in ons land met circa 700 broedparen ook nog een tamelijk zeldzame broedvogel, maar daarna zijn de aantallen gelukkig fors toegenomen. Begin 80-er jaren waren er al 2000 broedparen.

Begin deze eeuw telde ons land circa 7000 broedparen en de aantallen stijgen nog steeds. De oorzaak wordt gezocht in de terugloop van geschikt broedgebied in Oost-Europa door de grootschalige ontginning daar.

Wat is het voor eend?

De meeste van ons zullen denken dat het vrouwtje van de krakeend een gewone wilde eend is. De krakeend is inderdaad van gelijke grootte, zeg middelgroot. Het is een wat schuwe, weinig opvallende, maar wel fraaie eend. Hij is tegenwoordig het hele jaar aanwezig. Je kunt ze vooral aantreffen in ondiep, voedselrijk water, zoals bij ons in het Westzijderveld, Guisveld of Reefgebied. En dan vooral in de lagere delen van het Westen van ons land (zie kaartje).

In de winter wordt de populatie vaak aangevuld met overwinteraars elders uit Europa. Dan zie je ze vaker op grotere wateroppervlakten, waar zij vaak samen met andere soorten zoals de kuifeend groepjes vormen. In de zomer verblijven zij meer op open en lage zoetwatergebieden met ruige en weelderig begroeide oevers, omdat zij daar een betere broedgelegenheid hebben.

Broeden

Krakeenden die hier broeden blij-

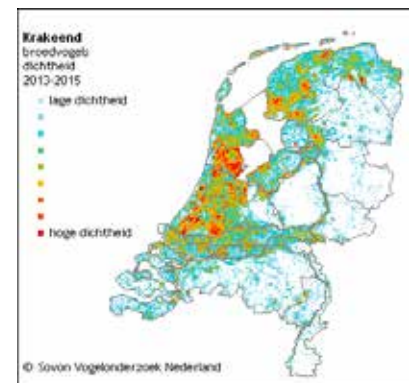

Rechts het mannetje. Foto: Fred Eerenberg.

ven hier over het algemeen ook in de winter. Tenzij het streng gaat vriezen, dan trekken zij door naar Zuidwest-Europa. Het nest wordt op de grond gebouwd tussen de dichte oevervegetatie en is goed verscholen. De acht tot twaalf crèmekleurige eieren worden door het vrouwtje in circa 24 dagen uitgebroed. Het mannetje is dan meestal al vertrokken. De jongen verlaten direct het nest (nestvlinders) en kunnen dan al zelf foerageren, waarbij zij nog wel enigszins beschermd worden door het vrouwtje.

Omdat zij in de eerste periode opgroeien in water met een vegetatie die goede bescherming biedt, is de kans niet zo groot dat je ze zult waarnemen. De krakeend behoort tot de grondeleenden, wat betekent dat ze niet of nauwelijks duiken. Ze foera-

geren zwemmend met de kop onder water. Het voedsel is hoofdzakelijk plantaardig en bestaat uit waterplanten, wortelstokken, planten en zaden, maar er worden ook wel insecten en slakjes gegeten. Je kunt ze, vooral in de zomer, ook steeds vaker zien grazen op weilanden.

Vooraf in onze omgeving zijn veel krakeenden te vinden.